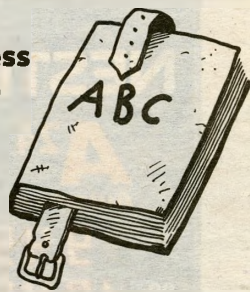

Koolijütsid sõlmivad kirjalikke lepinguid

KOOLILOOD
Eesti Ekspress
alustab selle
looga uut
artiklisarja,
mis räägib
muutustest
koolielus.

INGMAR MUUSIKUS

Tallinna Rocca al Mare koolis kirjutavad juba seitsmeaastased õpilased alla õppimislepingule ja aruandele oma järgmise aasta eesmärkide kohta.

Juhani Püttsepp

juhani@ekspress.ee

Valgete kajakatupsudega Kopli laht helgib Rocca al Mare kooli akendest sisse. Kaheksa-aastane 2b klassi õpilane Karoliina kummardub paberilehe kohale ja paneb kirja oma eesmärgi: "Tahaksin tekstülesannetest paremini aru saada."

Karoliina kirjutab aeglaselt, pidulikult tähti maalides. Samal lehel juba seisab rubriigi "saavutused" all, et tüdruk on õppinud ilukirja.

Rocca al Mare ehk **Tamjärve** koolis saavad arenguvestlused (õpilane-lapsevanem-õpetaja) juba esimeses klassis protokollitud ja kinnitatud allkirjadega. Samuti leidub õpilase allkiri koolilepingul ja isiklikus õpinguraamatus.

Karoliina Saatpalu kirjutab sellistele tähtsatele paberitele alla lihtsalt oma nime, aga leidub ka neid koolijütsi, kes täiskasvanu kombel nime juurde suurema või väiksema pookstavi elik konksu viskavad.

Alati sõbralike käepigistustega kinnitatud vestluse protokollis seisab ka lapsevanema ja õpetaja tegevuskava – kuidas lapse headele soovidele kaasa aidata.

Kui õpilane jäädvustab õdusa perekondliku istumise käigus koostatud protokollis soovi hakata näiteks malet mängima või lubab loobuda vandesõnade kasutamisest, lõövad õpetaja ning lapsevanem kulpi ning võtavad kirjaliku kohustuse otsida maletreener või tunnustada seda, kui sarvilised suust ei libise.

Kui vanemad kirjutavad protokollis vastuseks lapse soovile õpida peastarvutamist lihtsalt "püüame olla head vanemad", pole see konkreetne plaan, räägib Rocca al Mare noorema kooliosa juhataja **Liivika Tärk**. "Parem oleks näiteks see, et isa ko-

EESMÄRGID NAGU PÄIKESEKIRED: Rocca al Mare 2b klassi õpilane Karoliina Saatpalu kirjutab koos Liivika Tärliga targemakssaamise otsusele alla.

sele motivatsiooni- pomm, õigemini multivitamiin."

Möte kohelda väikesi lapsi kirjalike koolilepingute sõlmimisel samaväärselt täiskasvanutega p ä r i n e b nüüdisaegsest juhtimisstrateegiast, täpsemalt Hansapanga hindamisvestlustest. Liivika Tärk koges sel-

liste vestluste edasiviivat jõudu enne õpetajapõlve Hansapanga kindlustuses töötades. "Võib tunda, et mõistad inimesi, kes iga päev su kõrval on, aga tegelikult võib see, mis hingel, jääda rääkimata."

Kui Rocca al Mare koolis veel koolivormi polnud, panid õpilased end tähtsa vestluse päevaks pidulikult riidesse.

Koolijuhataja kabineti kõrval, ümmarguse musta laua ja pehmete tugitoolidega kohtumiste

ruumis on küll südamepuistamise pisaraid valatud, kuid mitte nõutud absurdseid või utopilisi asju.

Algklasside õpilased oskavad analüüsivalt mõelda ja Tärki sõnul puudub vajadus rääkida kooliasjadest üle laste peade.

Konfidentsiaalsete vestluste protokollid jäävad Rocca al Mare kooli failikappi ja lapse lauashtlisse.

"Allkirjade eesmärk pole tulemust taga nõuda, vaid pigem last kaasata, tema õpihuvi toetada," pühib Liivika Tärk küsimuse "kas nii väike laps ikka jagab?" kahtlustetahvilt minema.

Kõrv vastu lukuauku

Üle neljakümne aasta pedagoogina töötanud Mart Reiniku Gümnaasiumi matemaatikaõpetaja **Hilda Veidenberg** ei mäleta oma tööpraktikast ainsatki juhust, et õpilane oleks endale võetud eesmärke allkirjaga kinnitanud. "Sihid – haridus ja kooliskäimine – olid ilma selle allkirjatagi püstitatud."

Ja kui Arno viulimängu vastu

huvi ilmutas, kinkis õpetaja Laur romantilise loomuga poisile pilli ilma pikema jututa, meenutab Veidenberg Lutsu "Kevadet".

Tartu haridusosakonna juhataja asetäitja **Avo Veermäe** hindab Rocca al Mare kooli arenguvestlusi kui distsiplineerivaid ja lapsevanematele nende lapse taset ning huvisid valgustavaid. Siiski näeb Veermäe taoliste vestluste ootamisärevuses lapsele stressiohtu.

Tunnistustel, puudumistõenditel, koolikutsetel, rääkimata lepingutest, on Eesti haridussüsteemis seni ikka maksnud ainult lapsevanema allkiri.

Stagnaajal nägi klassijuhataja tööplaanelte küll eetilisi ja kasvatustlikke vestlusi, kuid neid pidasid õpetajad ajapuhusel enamasti vaid nn probleemsete lastega või ainult selliste laste vanematega.

Tahvilapiga kaaslast nüpelanud või tüdrukut kleidist tirinud koolipoiss piilus siis hirmuga uksepraost, kuidas isa ja õpetaja tema pahategu klaarivad.

